

Cauza C-229/24 [Brännelius]ⁱ

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

26 martie 2024

Instanța de trimitere:

Högsta domstolen (Suedia)

Data deciziei de trimitere:

21 martie 2024

Recurenți:

TK

OP

Cealaltă parte din procedură:

Riksåklagaren

[...]

PĂRȚILE

Recurenți:

1. TK

[...]

2. OP

[...]

Cealaltă parte din procedură:

Riksåklagaren (Procurorul General, Suedia)

ⁱ Numele din prezenta cauză este un nume fictiv. Acesta nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

[...]

OBIECTUL CAUZEI

Utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate

[...]

CERERE DE DECIZIE PRELIMINARĂ

Context

1. În primăvara anului 2018, Umeå kommunföretag AB, întreprindere municipală în care autoritatea locală din Umeå are o influență decisivă din punct de vedere juridic, a lansat o procedură de cerere de ofertă pentru autobuze electrice și stații de încărcare. Două întreprinderi au prezentat oferte. Una dintre acestea era întreprinderea Hybricon Bus Systems AB, cotată la bursă. Alte trei întreprinderi și-au manifestat interesul pentru procedura de achiziție, însă nu erau eligibile pentru a prezenta oferte.

2. La 14 mai 2018, societatea municipală a adoptat o decizie prin care contractul nu a fost atribuit întreprinderii Hybricon, ci celui alt ofertant. Într-un e-mail trimis în aceeași zi la ora 14:34, societatea municipală a informat cele cinci întreprinderi cu privire la rezultatul procedurii de atribuire a contractului de achiziții publice.

3. La Hybricon, e-mailul a fost recepționat de un responsabil operațional a cărui principală responsabilitate consta în menținerea legăturii cu întreprinderea municipală în legătură cu procedura de achiziție. La scurt timp după aceea, responsabilul operațional a trimis un mesaj către OP, prin care îl îndemna să își vândă acțiunile deținute la Hybricon. OP a transmis informațiile către TK, care deținea de asemenea acțiuni ale societății.

4. La ora 14:37, TK a plasat un ordin de vânzare a 73 000 de acțiuni ale Hybricon. Câteva minute mai târziu, la ora 14:40, OP a vândut 31 000 de acțiuni ale aceleiași societăți.

5. Un comunicat de presă prin care se anunța că Hybricon nu a avut câștig de cauză în procedura de atribuire a contractului de achiziții publice a fost publicat de întreprindere la ora 15:22. Imediat după aceea, prețul acțiunilor Hybricon a scăzut brusc. Prin faptul că și-au cedat acțiunile societății anterior acestui moment, OP și TK și-au limitat pierderile.

Procedura în fața tingsrätten (Tribunalul de Primă Instanță)

6. OP și TK, printre alții, au fost acuzați de comiterea infracțiunii de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate în cadrul vânzării de acțiuni în cauză.

7. Tingsrätten (Tribunalul de Primă Instanță) i-a condamnat pe OP și, respectiv, pe TK la o pedeapsă cu suspendare și la muncă în folosul comunității pentru o faptă de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate în formă agravată. În cazul în care ar fi fost dispusă o pedeapsă cu executare, ar fi fost pronunțată o pedeapsă cu închisoarea de patru luni. Au fost confiscate sumele de 51 508 coroane suedeze din patrimoniul lui OP și de 146 536 de coroane suedeze din patrimoniul lui TK, cu titlu de despăgubire pentru săvârșirea infracțiunii.

8. Potrivit tingsrätten (Tribunalul de Primă Instanță), mesajul potrivit căruia Hybricon nu a avut câștig de cauză în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziții publice a constituit o informație de natură specifică cu trimitere directă la Hybricon, care a afectat prețul acțiunilor. În plus, această informație nu ar putea fi considerată ca fiind deja făcută publică înainte de emiterea comunicatului de presă de către Hybricon.

Procedura în fața hovrätten (Curtea de Apel)

9. Hovrätten (Curtea de Apel) a modificat hotărârea pronunțată de tingsrätten (Tribunalul de Primă Instanță) doar în măsura în care atât lui OP, cât și lui TK li s-a aplicat o pedeapsă cu suspendare coroborată cu 150 de zile-amendă.

Procedura în fața Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia)

10. OP și TK au solicitat Högsta domstolen (Curtea Supremă) să îi exonereze de răspundere în legătură cu fapta de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate. Aceștia au afirmat printre altele că informația a încetat să mai fie privilegiată odată transmisă decizia de atribuire și a devenit astfel un document public care nu făcea obiectul obligației de confidențialitate.

11. Riksåklagaren a obiectat, considerând că hotărârea pronunțată de hovrätten (Curtea de Apel) trebuia modificată. Riksåklagaren a arătat că decizia de atribuire devenise un document public la momentul trimiterii sale, însă susține că decizia putea face în continuare obiectul obligației de confidențialitate. Potrivit Riksåklagaren, decizia a constituit, în orice caz, o informație privilegiată până la momentul la care Hybricon și-a publicat comunicatul de presă.

12. Högsta domstolen (Curtea Supremă) a admis recursul, întemeindu-se pe constatările de fapt efectuate de hovrätten (Curtea de Apel).

13. Problema principală în speță este de a stabili momentul în care informația cuprinsă în decizia de atribuire referitoare la procedura de achiziție trebuie considerată ca fiind făcută publică și, prin urmare, de la care aceasta nu mai constituie o informație privilegiată.

Dispoziții juridice

Utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate

14. Potrivit lagen (2016: 1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden (Legea privind sancțiunile pentru abuz de piață pe piața valorilor mobiliare), persoana care deține o informație privilegiată și care, pentru sine sau pentru altul, achiziționează sau cedează instrumentele financiare la care face referire informația respectivă prin tranzacționare pe piața valorilor mobiliare va fi condamnată pentru utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate (a se vedea articolul 1 primul alineat punctul 1 din capitolul 2). Fapta se pedepsește cu închisoarea pentru o perioadă maximă de doi ani. În forma agravată a infracțiunii, pedeapsa pentru utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate constă în închisoarea de la șase luni la șase ani. În cazul în care fapta are caracter minor, nu este antrenată nicio formă de răspundere. Răspunderea penală este antrenată de săvârșirea cu intenție a faptei.

15. Lagen om straff för marknadsmissbruk transpune în dreptul suedez Directiva 2014/57/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață (denumită în continuare „Directiva privind abuzul de piață”). Potrivit articolului 3 alineatul (1) din această directivă, statele membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru a se asigura că utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate în anumite situații determinate constituie o infracțiune, cel puțin în cazuri grave și atunci când actele sunt comise cu intenție.

16. Potrivit articolului 4 din capitolul 1 din lagen om straff för marknadsmissbruk, constituie informații privilegiate acele informații prevăzute de articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (denumit în continuare „Regulamentul privind abuzul de piață”). Trimiterea corespunzătoare la definiția care figurează în regulament se regăsește la articolul 2 alineatul (4) din directiva privind abuzul de piață.

17. Potrivit articolului 7 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul privind abuzul de piață, informațiile privilegiate sunt definite ca fiind informații cu caracter precis, care nu au fost făcute publice, care se referă în mod direct sau indirect la unul sau mai mulți emitenți sau la unul sau mai multe instrumente financiare și care, în cazul în care ar fi făcute publice, ar putea influența semnificativ prețul instrumentelor financiare în cauză sau al instrumentelor financiare derivate conexe.

Publicarea de informații privilegiate

18. În conformitate cu Regulamentul privind abuzul de piață, un emitent trebuie să facă publice, de îndată ce este posibil, informații privilegiate care se referă în mod direct la emitentul respectiv (articolul 17). Emitentul se asigură că informațiile privilegiate sunt publicate într-un mod care să permită accesul rapid și evaluarea completă, corectă și promptă a informațiilor de către public și, dacă este cazul, prin utilizarea unei metode prevăzute în mod specific.

19. În cazul în care un emitent a publicat informații într-un mod care respectă condițiile prevăzute la articolul 17 din regulamentul privind abuzul de piață, se consideră că aceste informații au fost făcute publice în sensul articolului 7 din regulamentul menționat.

Informații privind rezultatele unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice

20. Autoritatea care organizează o procedură de *atribuire a unui contract de achiziții publice* trebuie să informeze cât mai curând posibil candidații și ofertanții cu privire la deciziile de atribuire a unui contract sau de încheiere a unui acord-cadru [a se vedea articolul 12 primul alineat din capitolul 12 din lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (Legea privind achizițiile publice)]. Autoritatea trebuie să furnizeze informații cu privire la rezultatele procedurii de atribuire a contractului de achiziții publice prin intermediul unei notificări în termen de cel mult 30 de zile de la încheierea unui contract (a se vedea articolul 7 primul alineat din capitolul 19). Nu există nicio obligație de a informa publicul înainte de această dată.

21. Cu toate acestea, decizia de atribuire poate constitui un document public care trebuie divulgat la cerere.

Divulgarea documentelor publice

22. Dispozițiile fundamentale care reglementează divulgarea documentelor figurează în capitolul 2 din tryckfrihetsförordningen (Legea privind libertatea presei). Acest capitol prevede că orice persoană are dreptul de acces la documente publice, însă acest drept poate fi restricționat prin lege în anumite condiții. Un document devine public dacă este depus la o autoritate și este considerat ca fiind primit sau întocmit de o autoritate. Documentul este considerat ca fiind întocmit de o autoritate, printre altele, la momentul la care a fost transmis (a se vedea articolele 1, 2, 4 și 10 din capitolul 2).

23. Oricărei persoane care solicită un document public trebuie să i se acorde accesul la documentul respectiv pe loc, imediat sau în cel mai scurt timp posibil. La cerere, o autoritate trebuie de asemenea – dacă este cazul în schimbul unei taxe – să furnizeze o transcriere sau o copie a documentului. O astfel de cerere trebuie să fie tratată cu promptitudine de către autoritatea în cauză (a se vedea articolele 15 și 16 din capitolul 2).

24. Dispozițiile detaliate care reglementează procedurile oficiale pentru divulgarea documentelor oficiale și restricțiile privind dreptul de acces la aceste documente figurează în offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (Legea privind accesul publicului la informații și confidențialitatea). În temeiul articolului 4 din capitolul 6, o autoritate trebuie să furnizeze, la cererea unei persoane, informații care provin dintr-un document oficial depus la autoritatea respectivă, cu excepția cazului în care aceste informații sunt confidențiale sau acest fapt ar obstrucționa buna desfășurare a activității.

25. Dreptul de acces la documentele publice se aplică, de asemenea, în ceea ce privește, printre altele, societățile cu răspundere limitată în care autoritățile locale exercită o influență decisivă din punct de vedere juridic. În scopul aplicării offentlighets- och sekretesslagen, aceste societăți trebuie tratate în același mod ca autoritățile (a se vedea articolul 3 din capitolul 2).

26. În cazul unei proceduri de achiziție, informațiile privind, printre altele, ofertele nu pot fi comunicate sub nicio formă altor persoane cu excepția ofertanților înainte ca toate ofertele să fi fost făcute publice sau înainte de luarea deciziei cu privire la furnizor și ofertă ori înainte ca această chestiune să fi fost închisă (a se vedea articolul 3 al doilea alineat din capitolul 19 din offentlighets- och sekretesslagen). Chiar și ulterior, informațiile privind oferta pot fi protejate prin confidențialitate (a se vedea printre altele articolul 16 din capitolul 31).

27. Având în vedere cele ce precedă, de principiu, o persoană are dreptul de acces la o decizie de atribuire a unui contract de achiziții publice care a fost adoptată și transmisă de o autoritate sau de o societate municipală ce urmează să fie asimilată unei autorități. Termenul în care o persoană poate fi informată, în practică, cu privire la decizie sau la conținutul acesteia poate varia în funcție de modul în care autoritatea își organizează activitatea și de alte împrejurări.

Prezentarea motivelor trimiterii preliminare

28. Tingsrätten (Tribunalul de Primă Instanță) și hovrätten (Curtea de Apel) au statuat că informațiile care figurează în decizia de atribuire pe care întreprinderea municipală a transmis-o întreprinderilor în cauză constituiau informații privilegiate până la momentul în care Hybricon a publicat comunicatul de presă. Aceste instanțe au considerat, așadar, că transmiterea deciziei de atribuire a contractului de către întreprinderea municipală nu însemna că informația a fost făcută publică în modul prevăzut pentru ca aceasta să nu mai fie considerată informație privilegiată în temeiul regulamentului privind abuzul de piață.

29. Principala problemă care se ridică în fața Högsta domstolen (Curtea Supremă) este momentul la care informațiile care figurează în decizia de atribuire a contractului cu privire la procedura de atribuire a unui contract de achiziții publice trebuie considerate ca fiind făcute publice și de la care, astfel, nu constituie informații privilegiate. Prin urmare, cauza ridică probleme cu privire la interpretarea expresiei „nu au fost făcute publice” care figurează la articolul 7 alineatul (1) litera (a) din regulament.

30. Din dispozițiile articolului 7 alineatul (1) litera (a) din regulament nu rezultă că toate informațiile care nu au fost făcute publice în modul prevăzut la articolul 17 ar trebui să fie considerate ca nefiind făcute publice. Potrivit declarațiilor Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), informațiile privilegiate pot fi făcute publice și într-un alt mod decât prin publicarea în conformitate cu articolul 17, inclusiv prin acțiuni întreprinse de terți

(Întrebări și răspunsuri pe marginea Regulamentului privind abuzul de piață, versiunea 17, ultima actualizare la 25 noiembrie 2022, A5.10).

31. Cu toate acestea, nu rezultă în mod expres din regulament faptul că informațiile pot fi făcute publice prin intermediul unei așa numite „divulgări publice efective”, iar acest lucru, de altfel, nu a fost confirmat prin nicio decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Nu există nicio altă îndrumare suplimentară cu privire la cerințele care ar trebui să se aplice în astfel de cazuri pentru ca informațiile în cauză să nu mai fie considerate informații privilegiate.

32. Astfel, nu este clar și nici nu se precizează modul în care Regulamentul privind abuzul de piață trebuie interpretat în această privință. Prin urmare, este necesară sesizarea Curții printr-o cerere de decizie preliminară.

Cererea de decizie preliminară

33. Högsta domstolen (Curtea Supremă) solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene să se pronunțe cu privire la următoarele întrebări preliminare:

1. Este necesar ca o publicare să fi avut loc în modul prevăzut la articolul 17 din Regulamentul privind abuzul de piață pentru ca informațiile să fie considerate ca fiind făcute publice în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) litera (a) din regulament?

2. În cazul în care divulgarea poate avea loc în alt mod, ce împrejurări ar trebui luate în considerare pentru a stabili că informațiile trebuie considerate ca fiind făcute publice în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a)?